

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. ČTVRTLETÍ 2017

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním čtvrtletí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **26 386** událostí, což je o 23 % více než ve stejném období roku 2016. Nárůst počtu událostí byl zejména v kategorii požárů s účastí jednotky PO, technických havárií a ostatních mimořádných událostí.

1. Podíl na celkovém počtu událostí v 1. čtvrtletí

- požáry s účastí jednotky PO: 16,3%
- dopravní nehody: 17,5 %
- úniky nebezpečných chemických látek: 5,2 %
- technické havárie: 50,2%
- ostatní mimořádné události: 3,6 %
- plané poplachy: 7,1 %

U 18,5 % událostí zasahovali hasiči nejčastěji v pátek. Naopak u 12,0 % událostí zasahovali v neděli.

2. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2015	2016	2017	Index % 17/16
Požáry s účastí jednotky PO	4 092	3 651	4 309	118
Dopravní nehody	4 624	4 660	4 620	99
Úniky nebezpečných látek	1 274	1 404	1 381	98
z toho „ropných produktů“	855	979	901	92
Technické havárie	13 861	10 029	13 249	132
Radiační havárie a nehody	0	0	0	x
Ostatní mimořádné události	26	19	955	5 026
Plané poplachy	1 732	1 703	1 872	110
UDÁLOSTI CELKEM	25 609	21 466	26 386	123

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 9 událostí (z toho 6 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány nebo se jednalo o zásah na obou stranách hranice.

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. živelních pohrom) v 1. čtvrtletí 2017 následující: celkem 4 736 (+3 056) zásahů, z toho 21 (+18) u požárů, dále 529 (+455) u dopravních nehod, 2 (+1) u úniků nebezpečných látek a 4 148 (+2 556)

u technických havárií, zejména technických pomoci, 11 (+11) u ostatních mimořádných událostí a 25 (+25) u planých poplachů.

Počet **požárů** vzrostl o 18 %. Na nepříznivý vývoj měl vliv především větší počet požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, způsobený vlivem suchého a poměrně teplého počasí na většině území ČR.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO oproti loňskému roku klesl o 1 %. Nejčetnější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji 746 (-90), minimum v kraji Karlovarském 138 (-5). Celkově u dopravních nehod jednotky PO bezprostředně zachránily 1 690 osob (+329). Při zásazích se vyskytlo 128 (-2) usmrcených osob a také 2 971 (-202) zraněných osob, jimž v mnoha případech jednotky PO poskytly předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou letos nejčetnější úniky ropných produktů 901 (-78), úniky plynů včetně aerosolů 406 (+61), dále úniky kapalin mimo ropných produktů 51 (-13), pevných látek 3 (0) a ostatních látek včetně potravinářských produktů 20 (+7). Nejvyšší počet těchto případů byl v hl. m. Praze 206 (+55), nejméně v kraji Olomouckém 48 (-10).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie 5 (+2), technické pomoci 11 525 (+2 888), technologické pomoci 119 (+9) a ostatní pomoci 1 600 (+321). Jsou doménou jednotek HZS ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v Moravskoslezském kraji 1 811 (+328), nejmenší počet ve Zlínském kraji 501 (+89).

Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Nárůst **ostatních mimořádných událostí** způsobily zásahy u celkem 940 událostí v souvislosti s výskytem ptačí chřipky, která postihla většinu krajů.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 10 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil o 0,8 %. Z celkového počtu planých poplachů bylo 41,9 % způsobeno elektrickou požární signalizací, dalších 18,3 % tvoří přivolání k případu, který měl příznak požáru, v 10,3 % byly jednotky PO přivolány k nenahlášenému pálení, v 3,3 % se jednalo o zneužití jednotky PO a 26,2 % tvoří jiné důvody. Nejvíce planých poplachů bylo v Moravskoslezském kraji 285 (+37), nejméně v Libereckém kraji 66 (-5).

3. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2015	2016	2017	Index % 17/16	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	2 324	2 202	2 189	99	8,3
Středočeský	3 362	3 164	3 076	97	11,7
Jihočeský	1 917	1 377	1 780	129	6,7
Plzeňský	1 709	1 404	1 716	122	6,5
Karlovarský	1 175	764	1 175	154	4,5
Ústecký	2 095	1 566	2 058	131	7,8
Liberecký	1 199	874	1 198	137	4,5
Královéhradecký	1 485	1 200	1 523	127	5,8
Pardubický	1 362	1 155	1 722	149	6,5
Vysočina	1 884	1 452	1 849	127	7,0
Jihomoravský	2 003	1 689	2 301	136	8,7
Olomoucký	1 240	1 002	1 375	137	5,2
Zlínský	893	872	1 057	121	4,0
Moravskoslezský	2 961	2 745	3 367	123	12,8
Celkem	25 609	21 466	26 386	123	100

4. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2015	2016	2017	Index % 17/16
Počet zásahů všech jednotek PO	35 398	30 775	38 264	124
- jednotek HZS ČR	23 217	20 884	25 835	124
- jednotek SDH obcí	9 988	7 930	9 954	126
- jednotek HZS podniků	1 835	1 663	2 051	123
- jednotek SDH podniků a ostatních	358	298	424	142

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti 1. čtvrtletí roku 2016 **počet zásahů jednotek PO**, a to o 24 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 67,5 % a je nižší oproti loňskému období o 0,4 %. U jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 26,0 % a oproti loňsku vzrostl o 0,2 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,4 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 1,1 %.

5. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakuovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, v letošním 1. čtvrtletí **14 908** (+1 497) osob. Zároveň bylo **98** (+29) hasičů zraněno, z toho **65** (+12) profesionálních a **33** (+17) dobrovolných. Dne 15. 2. 2017 zemřel 1 profesionální hasič zasahující u požárů práškové lakovny ve Zvoli. Při zásazích se vyskytlo také **718** (+78) usmrcených osob a **5 534** (+464) zraněných osob.

6. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

V prvním čtvrtletí 2017 bylo evidováno **26 486** (+3 825) případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami. Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

Podíl s celkového počtu součinností jednotek PO s ostatními složkami:

- Policie ČR: 59,8 %
- zdravotnická záchranná služba: 24,1 %
- obecní policie: 7,9 %

II. POŽÁRY

V období od 1. 1. do 31. 3. 2017 vzniklo v ČR **4 468 požárů (s účastí i bez účasti jednotek PO)**. Přímé škody dosáhly částky **1 405,5 mil. Kč**, **32** osob bylo usmrceno a dalších **361** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku vyšší o 18,1 % a škody jsou vyšší o 84,6 %. Počet usmrcených osob je nižší o 17,9 % a počet zraněných je vyšší o 39,4 %.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **2 610,5 mil. Kč**.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z
2015	4 228	343,4	32(20)	296
2016	3 784	761,2	39(32)	259
2017	4 468	1 405,5	32(14)	361

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob, PS –přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo ve Středočeském kraji 620 (+66). Nejméně požárů bylo v Karlovarském a Královéhradeckém kraji 183 (+56,-15).

Z celkového počtu **32** usmrcených osob při požárech bylo (v přímé souvislosti):

- 0(0) dítě do 15 let
- 24(10) osob ve věku od 15 do 60 let
- 7(4) osob ve věku nad 60 let
- 1 profesionální hasič

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. čtvrtletí

Příčina/rok	2015	2016	2017	Index % 17/16
Úmyslné zapálení	406	321	244	76
Sebevražedný úmysl	4	4	6	150
Hra dětí s ohněm	38	28	39	139
Neprokázané zavinění	762	770	1 190	155
Nedbalost dospělých	1 211	1 079	1 282	119
Závady komínů	476	506	533	105
Závady topidel	40	50	38	76
Technické závady (mimo komínů a topidel)	677	661	748	113
Samovznícení	40	21	28	133
Výbuchy	3	0	1	x
Manipulace s hořlavými látkami	4	2	2	100
Blesky	2	1	0	0
Dopravní nehody	24	14	19	136
Ostatní mimořádné příčiny	15	26	36	138
Neobjasněno	497	262	249	95
V šetření	41	39	53	136
CELKEM	4 240	3 784	4 468	118

3. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

7. 1. – **Objekt výrobních hal a stanice technické kontroly**, Kopřivnice, okr. Nový Jičín.

Příčina: v šetření.

Škoda: 100 000 000 Kč.

22. 1. – **Výrobní hala plastových součástí vozidel**, Havraň, okr. Most.

Příčina: nesprávné používání hořlavých kapalin a plynů.

Škoda: 778 000 000 Kč.

29. 1. – **Průmyslová hala v areálu cementárny**, Brno – Černovice.

Příčina: nepředpokládané změny provozních parametrů.

Škoda: 15 000 000 Kč.

14. 2. – **Prášková lakovna**, Zvole, okr. Praha-západ.

Příčina: technická závada.

Škoda: 100 000 000 Kč.

Usmrceno: 1 hasič, 1 osoba.

Zraněno: 4 hasiči, 1 osoba.

23. 2. – **Výrobní hala strojírenského průmyslu výroby výbušnin** firmy STV GROUP, a.s., Polička, okr. Svitavy.

Příčina: výbuch plastické trhaviny uvnitř hydraulického lisu s následným požárem.

Škoda: 50 000 000 Kč.

Zraněno: 7 hasičů, 20 osob.

Evakuováno: 120 osob.

Zachráněno: 20 osob.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. čtvrtletí 2017

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 17/16
Hl. m. Praha	41	84	10	135	167
Středočeský	9	63	66	138	121
Jihočeský	83	51	44	178	135
Plzeňský	9	67	80	156	133
Karlovarský	13	27	70	110	139
Ústecký	16	140	76	232	167
Liberecký	20	57	45	122	436
Královéhradecký	3	54	24	81	156
Pardubický	59	42	25	126	140
Vysočina	45	33	45	123	109
Jihomoravský	46	97	117	260	129
Olomoucký	5	19	64	88	129
Zlínský	8	40	23	71	154
Moravskoslezský	633	250	51	934	100
CELKEM	990	1 024	740	2 754	126

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz